



**REGIONALNA
KONFERENCJA
WARSZTATOWA**



KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI ŻYCIOWYCH Z ETWINNING

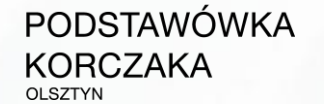
16 KWIETNIA 2026

**FILIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. 11 LISTOPADA,
BARTĄG K. OLSZTYNA**



**PODSTAWÓWKA
KORCZAKA
OLSZTYN**





SZKOŁA, KTÓRA UCZY ŻYCIA

- o kształtowaniu umiejętności życiowych we współczesnym świecie

dr Jolanta Nowosielska



Czego uczniowie naprawdę potrzebują, żeby poradzić sobie w życiu?



Rzeczywistość uczniów

✓ NIEPEWNOŚĆ I ZMIANA

Szybkie tempo zmian

Trudność w przewidywaniu przyszłości

✓ NADMIAR INFORMACJI

Stały przepływ bodźców

Trudność w selekcji informacji

✓ PRESJA

Wyniki, egzaminy, oczekiwania

Porównywanie się z innymi

✓ PRZECIĄŻENIE EMOCJONALNE

Stres i napięcie

Trudność w regulacji emocji

Szkoła dziś



Uczeń szkoły podstawowej w Polsce spędza w szkole średnio od **23 do ponad 30 godzin lekcyjnych tygodniowo.**



wiedza



egzaminy



życie... ?



Czym są umiejętności życiowe?

Umiejętności umożliwiające człowiekowi pozytywne zachowania przystosowawcze, dzięki którym może skutecznie sobie radzić z zadaniami (wymaganiami) i wyzwaniami codziennego życia

(zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia, WHO, 1997)

- ✓ emocje
- ✓ relacje
- ✓ decyzje
- ✓ odpowiedzialność
- ✓ odporność



Kompetencje XXI wieku

- kompetencje przyszłości

- ✓ **Kreatywność**
- ✓ Umiejętności logicznego i **krytycznego myślenia**
- ✓ **Komunikacja**
- ✓ **Kooperacja**
- ✓ Samoświadomość
- ✓ Adaptacja
- ✓ Sprawczość
- ✓ Zdolność uczenia się przez całe życie

Jak zmieniały się kompetencje?

XIX wiek



XX wiek



XXI wiek

DYSCYPLINA

WIEDZA

RELACJE
I ADAPTACJA

Kluczowa zmiana

Nie „dodatkowo” – tylko w szkolnej, lekcyjnej codzienności.

- ✔ To nie jest kolejny program.
- ✔ To sposób prowadzenia lekcji.

Dziecko to nie projekt do zrealizowania – to człowiek, który rośnie w relacji z drugim człowiekiem.

Jak to robimy w Podstawówkach Korczaka?



WSPÓLNOTOWOŚĆ

Uczeń czuje, że należy

- ✓ Szkołę tworzą uczniowie, nauczyciele, specjaliści, rodzice – cała szkolna społeczność.
- ✓ Uczniowie uczą się wrażliwości na potrzeby innych, wspólnie realizują zadania, współdecydują, rozwiązują swoje problemy wspierając się nawzajem.
- ✓ Ważny jest szacunek, podejście godnościowe, kultura troski, akceptacja i bezpieczeństwo.



KRĘGI ZAUFANIA I BUDOWANIA RELACJI

Rozmowa o emocjach i doświadczeniach

- ✓ Budujemy więzi i relacje między uczniami i pedagogami.
- ✓ Spotykamy się w „kręgach” – tworzymy bezpieczną przestrzeń wyrażania siebie.
- ✓ Zamiast tradycyjnej formuły „wychowawca mówi — uczniowie słuchają”, spotykamy się w kręgu, gdzie każdy ma prawo głosu.
- ✓ Podczas „kręgów” dzielimy się pomysłami, planujemy zadania na dzień i tydzień, rozwiązujemy problemy.
- ✓ Dialogujemy, uczniowie uczą się m.in. słuchania, nazywania uczuć, formułowania myśli.



OTWARTA PRZESTRZEŃ EDUKACYJNA

• *Ruch* • *różnorodność* • *aktywność*

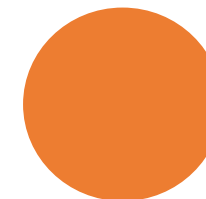
- ✓ Sprzyja budowaniu międzyludzkich relacji i więzi, daje możliwość na przełamywanie sztywnych hierarchii.
- ✓ Zrezygnowaliśmy z systemu klasowo-lekcyjnego i sztywnych programów nauczania.
- ✓ Stawiamy na aktywność i samodzielność ucznia. Nauczyciel jest przewodnikiem, współorganizatorem procesu uczenia się.
- ✓ Zrezygnowaliśmy z ocen cyfrowych - stosujemy ocenianie kształtujące.



SAMORZĄDNOŚĆ UCZNIOWSKA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Wpływ → *odpowiedzialność*

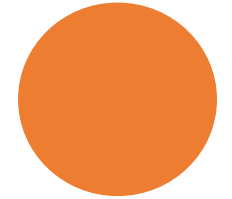
- ✓ W szkołach aktywnie działa samorząd uczniowski.
- ✓ Razem z dziećmi omawiamy zasady, rozmawiamy o granicach, tworzymy kontrakty indywidualne, grupowe i ogólnoszkolne.
- ✓ „Umowy” obowiązują wszystkich – uczniów i nauczycieli, rodziców, całą społeczność szkolną.
- ✓ Przy pojawiających się trudnościach korzystamy ze ścieżki 5 KROKÓW DO ROZWIĄZANIA.



DIALOG I PARTNERSTWO W PROCESIE UCZENIA SIĘ I WYCHOWANIA

Relacja zamiast jednostronności

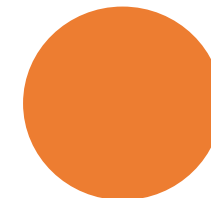
- ✓ Dialogowanie jest formą porozumiewania się w relacjach dzieci z rówieśnikami i nauczycielami.
- ✓ Partnerstwo polega na wspólnym podejmowaniu decyzji, konsultowaniu spraw i rozwiązań, braniu za to odpowiedzialności.
- ✓ Korczak zachęcał do wyjaśnień, zamiast narzucania własnych decyzji przez wychowawcę.
- ✓ Zrezygnowaliśmy z systemu nagradzania i karania na rzecz dialogowania. Kluczowy jest dla nas język szacunku i podmiotowe traktowanie człowieka.



ELASTYCZNE FORMY DZIAŁAŃ PEDAGOGICZNYCH

Różne sposoby uczenia się

- ✓ Korzystamy z metod nauczania, które bazują na aktywności własnej uczących się m.in. metody projektu, metod aktywizujących, narzędzi/rutyn myślenia krytycznego.
- ✓ Praca projektowa wzmacnia pewność siebie, odwagę i samodzielność dzieci, uczy rozwiązywania problemów i oceny sytuacji z różnych perspektyw.
- ✓ Podczas zajęć realizujemy podstawę programową, a nie podręczniki i ćwiczenia.
- ✓ Aktywność jest po stronie dziecka, a nie nauczyciela. Nauczyciel inspiruje i wspiera uczniów, a nie naucza.



Małe zmiany – duży wpływ



Pytania

„Dlaczego tak myślisz?” / „Jak do tego doszedłeś?”



Błąd

„Czego możemy się z tego nauczyć?”



Refleksja

2 min na koniec: „Co było dziś ważne?”



Wybór

forma zadania / sposób prezentacji



Dwa komunikaty

„Źle” vs „Spróbujmy razem”

Ćwiczenie

Czego życiowego uczy Twoja lekcja?

- ✓ Pomyśl o jednej swojej lekcji
- ✓ Pomyśl o jednej konkretnej sytuacji
- ✓ Odpowiedz: co oprócz wiedzy może z niej wynieść uczeń?



Ćwiczenie

Proszę w parach: zamieńcie jeden typowy komunikat szkolny na taki, który wspiera ucznia.

Przykłady do *przerobienia*:

- „Nie przygotowałeś się”
- „To jest źle”
- „Siadaj, jedynka”

Dwa komunikaty – jeden uczeń

- ✓ Jak poczuje się uczeń?
 1. „Znowu źle. Nie uważasz.”
 2. „Widzę, że próbujesz. Zobaczymy razem, gdzie jest błąd.”
- ✓ Dwa komunikaty – jeden buduje, drugi blokuje.

Gdyby nasi uczniowie za 10 lat mieli powiedzieć, czego naprawdę nauczyli się w szkole – co chcielibyśmy, żeby odpowiedzieli?

Czy będą to tylko wzory i definicje?

Czy może powiedzą:

- „nauczyłem się radzić sobie z trudnościami”,
- „nauczyłam się współpracować z ludźmi”,
- „uwierzyłem w siebie”,
- „zrozumiałam, kim jestem i co jest dla mnie ważne”?

Nie takie ważne, żeby człowiek dużo wiedział, ale żeby dobrze wiedział, nie żeby umiał na pamięć, a żeby rozumiał, nie żeby go wszystko troszkę obchodziło, a żeby go coś naprawdę zajmowało.

Janusz Korczak

Nie przygotowujemy uczniów na wszystko, ale możemy przygotować ich na to, żeby sobie poradzili.



Dziękujemy za uwagę

Krajowe Biuro eTwinning
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Al. Jerozolimskie 142 A
02-305 Warszawa
Tel.: +48 22 46 31 4



etwinning@frse.org.pl



[eTwinning Polska](#)



[eTwinning Polska](#)



[eTwinning Polska](#)



[@eTwinningPolska](#)

